

Müslüman'ın Alameti - Namaz

Tarık Ebu Abdullah

2 Haz, 2018

<https://ilimvecihat.com>

حَدَّثَنَا هَنَادٌ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ عَنِ الْأَعْمَشِ عَنْ أَبِي سُفْيَانَ عَنْ جَابِرٍ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ الشَّيْطَانَ قَدْ يَتَسَّ أَنْ يَعْبُدَهُ الْمُصَلُّونَ وَلَكِنْ فِي التَّحْرِيشِ بَيْنَهُمْ

İmam et-Tirmizi (rahimehullah) şöyle der: Bize Hannâd tahdis etti, dedi ki: Bize Muaviye tahdis etti, o da el-Ameş'ten, o da Ebu Süfyan'dan Cabir'in şöyle dediğini aktardı: "Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **"Şüphesiz ki şeytan namaz kılanların kendisine ibadet etmelerinden ümidini kesmiştir. Lakin aralarında sürtüşmelerinden (aralarını açıp, fitne ve fesad sokarak birbirlerine düşürmekten) çok ümitlidir."**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Allah'a hamd ve Rasûlü Muhammed'e, ehl-i beytine ve ashabına salât ve selam olsun.

Bir: Hadisin senedi ve hükmü:

Hannâd: Hannâd İbnu's-Seriyyi bin Musab et-Temimi. Ebu's-Seriyyi el-Kufi (rahimehullah), İmam Ebu Hatim er-Razi (rahimehullah) "saduktur" demiştir. İmam en-Nesei (rahimehullah) "sikadır" demiştir. Hannâd Ebu's-Seriyyi el-Kufi (rahimehullah) hicrî 243'de vefat etmiştir.

Ebu Muaviye: Muhammed bin Hâzim et-Temimi. Ebu Muaviye ed-Darir el-Kufi (rahimehullah). İmam Ahmed (rahimehullah), "el-Ameş'in hadislerinde istisna muzdarip bir ravidir. Ondan başkasından gelen hadisleri iyi hıfzetmemiştir" demiştir. İmam en-Nesei (rahimehullah) "sikadır" demiştir. İmam ez-Zehebi (rahimehullah) "Hafızdır, el-Ameş'in hadislerinde çok sağlamdır. Murcie idi" demiştir. Ve Hafız İbn-i Hacer (rahimehullah) "sikadır, el-Ameş'in hadislerinde en sağlam olandır. Başkalarının hadislerinde hata yapar. İrca akidesiyle kötülenmiştir" der. Ebu Muaviye ed-Darir (rahimehullah) hicrî 195'de vefat etmiştir.

El-Ameş: Süleyman bin Mihran el-Esedî. Ebu Muhammed el-Kufî el-Ameş (rahimehullah). İmam Yahya bin Main (rahimehullah) "sikadır" demiştir. İmam en-Nesei (rahimehullah) "sikadır, sebtir" demiştir ve Hafız İbn-i Hacer (rahimehullah) "sikadır, hafızdır, kıraatleri bilir lakin tedlis yapardı" demiştir. Süleyman el-Ameş (rahimehullah) hicrî 147'de vefat etmiştir.

Ebu Süfyan: Talha bin Nafi el-Kureyşî. Ebu Süfyan el-Vasiti (rahimehullah). İmam Ahmed ve İmam en-Nesei (rahimehumallah) "onda beis yoktur" demişlerdir. Hafız İbn-i Hacer (rahimehullah) "saduktur" demiştir.

Cabir: Cabir bin Abdullah bin Amr bin Haram el-Ensari el-Hazreci. Ebu Abdullah veya Ebu Abdurrahman veya Ebu Muhammed el-Ensari el-Hazreci es-Sulemi el-Medeni (*radiyallahu anhu*). Babasıyla beraber ikinci Akabe biatına katılmıştır. Sahabenin fakihlerinden, müctehidlerinden ve hafızlarındandır. Rıdvan biatına nail olanlardandır. Cabir bin Abdullah el-Ensari (*radiyallahu anhu*) hicrî 71'de vefat etmiştir.

Hadis bu senedle hasendir. Hadisi aynı lafızla ve sahih senedle İmam Ebu Bekr İbn-i Ebu Âsım (*rahimehullah*) Sünne'sinde tahrir etmiştir. İmam Müslim (*rahimehullah*) hadisi “Şüphesiz ki şeytan Arap yarımadasındaki namaz kılanların kendisine ibadet etmelerinden ümidini kesmiştir” lafzıyla Sahih'inde tahrir etmiştir.

İki: Hadisten çıkarılacak bazı faydalar:

Bir: الشَّيْطَانُ (eş-Şeytan): Bazı âlimler şeytan kelimesinin فَيْعَال (fey'âl) vezninde olup شَطَنَ (*şatane*) fiilinden türeme olduğunu söylerler. Bu durumda sondaki ن (nun) harfi zaid değildir. شَطَّ (*şatane*) uzak olmak, uzak düşmek gibi manalara gelir. Bu durumda şeytan uzak olandır; yani hayırdan, itaatten ve Allah (azze ve celle)'nin rahmetinden uzak olandır.

Diğer bazı âlimlere göre şeytan kelimesinin sonundaki nun harfi zaidir, فَعْلَان (fa'lân) vezninde شَاطَ (*şâta*) fiilinden türemiştir. شَاطَ (*şâta*) fiili öfkeden çılgına döndü, yandı tutuştu gibi manalara gelir.

Ebu's-Seâdât İbnu'l-Esir (*rahimehullah*) şöyle diyor: “Eğer şeytan kelimesinin nun'u aslîdir denilirse o zaman الشَّطَنَ (uzaklık)'tan gelmez, yani hayırdan uzak oldu manasındadır veya الشَّطَنَ (uzak ip)'ten gelmez, yani sanki şerri uzun olan, bol olan manasındadır. Ama zaidir denilirse o zaman شَاطَ يَشِيطُ (*şâta-yeşîtu*) fiilinden gelmez ki kişi helak olduğunda böyle denilir veya اسْتَشَاطَ غَضَبًا (isteşâta ğadaben)'den gelmez ki kişi öfkesinde çok hiddetlendiğinde ve yanıp tutuştuğunda böyle denilir. Ama ilk mana daha doğrudur.”[1]

İbn-i Kuteybe ed-Dîneveri (*rahimehullah*) şöyle diyor: “الشَّاطِنُ (eş-Şâtın) haktan uzak olandır. Muhammed bin İshak şöyle demiştir: Şeytan olarak isimlendirilmiş olmasının sebebi, Rabbinin emrinden uzaklaştığı içindir. الشَّيْطُونُ (eş-Şitûn) terk edilmiş, uzak olandır.”[2]

Ve Ebu'l-Leys es-Semerkandi (rahimehullah) şöyle der: “Şeytanlar insanlardan olur ve cinlerden olur. Çünkü kibirlenip haddini aşan, her inatçı, asi, şeytandır. Ebu Ubeyde şöyle demiştir: “Her kibirlenip haddini aşan, inatçı, asi, şeytandır.”[3]

Şu hâlde genel anlamda şeytan mahlûkattan olup haddini aşmış, Allah (celle ve âlâ)'ya isyanda ısrarcı olan, envai çeşit kötülük ve fitnelerle yeryüzünü ifsad etmeye çalışan bir cinsin ismidir. Buna insanlar, cinler ve hayvanlar da dâhildir. Bunun için Allah (celle ve âlâ) **“Biz her Nebiye ins ve cin şeytanları böylece düşman kıldık. Onlardan kimi kimine aldatmak için yaldızlı birtakım sözler fısıldadılar.”**[4] buyurmuştur.

Lakin özel anlamda şeytan, ateşten yaratılmış olan, mel'ûn İblis ve onun kâfir zürriyetini tabir eden bir isimdir. İman etmiş cinlere ise şeytan denilmez.

Şeytan denildiğinde cins de kastedilir ve özellikle İblis (aleyhillane) de kastedilir. İblis isminin Arapça olup olmadığına âlimler ihtilaf etmişlerdir. Bazıları اِبْلِيسْ (iblis) اِفْعِيلْ (if'îl) vezninde اِلْبِلَاسْ (el-iblâs)'ten türemiş olduğunu söylerler. Başkaları iblis kelimesinin aslen Arapça değil, acem bir kelime olduğunu söylerler.

İmam İbn-i Cerir et-Taberi (rahimehullah) şöyle diyor: “اِبْلِيسْ (iblis) اِفْعِيلْ (if'îl) vezninde اِلْبِلَاسْ (el-iblâs)'ten türemedir. اِلْبِلَاسْ (el-iblâs) ise hayırdan ümidini kesmiş olmak, pişmanlık ve üzüntü manalarına gelir.” Sonra kendi senediyle İbn-i Abbas (radiyallahu anhuma)'nın şöyle dediğini rivayet eder: “İblis, yani Allah onu bütün hayırdan iblas etmiştir (uzaklaştırmıştır) ve onu isyanından ötürü taşlanmış bir şeytan olmak üzere cezalandırmıştır.”[5]

İblis, yaratılışı ateşten olan ve evvelinde meleklerle beraber Allah (celle ve âlâ)'ya kulluk eden hakiki bir kişidir. Allah (celle ve âlâ) Âdem'i yaratıp meleklerle ona secde etmeyi emredince İblis kibirlendi ve Rabbinin emrine karşı koydu. İsyanının cezası olarak Allah (celle ve âlâ) onu rahmetinden kovdu ve kötülenmiş biri olarak yeryüzüne indirdi. İblis (aleyhillane) kıyamet gününe kadar mühlet istedi. Allah (celle ve âlâ) ona mühlet verince iyice azdı ve Rabbine karşı başkaldırdı ve **“İzzetin hakkı için hepsini mutlaka azdıracağım. Aralarında ihlâsa erdirilmiş kulların müstesna”**[6] dedi.

Bu surette şeytanlar ve insanlar arasındaki savaş başlamış oldu. Tüm firkalaşmaların, batıl üzere husumetlerin ve savaşların esası bu düşmanlıktır.

İblis (aleyhillane) cinlerden olup, şeytanların babasıdır. Şeytanları insanların üzerine salan, insanları saptırmaları için ve fitnelere düşürmek için harekete

geçiren odur. Âdemoğlunun en büyük ve en eski düşmanı odur. Her Müslümana yapılan eziyette muhakkak parmağı vardır. Bu hadiste şeytanla kastedilen de odur.

İki: “Şeytan namaz kılanların kendisine ibadet etmelerinden ümidini kesmiştir.” Yani mel’ûn İblis namaz kılanların kendisine ibadet etmelerinden ümidini kesmiştir.

“Kendisine ibadet etmelerinden” kastedilen, doğrudan şeytana ibadet etmeleri değildir. Bilakis putlara ibadet etmeleridir. Çünkü insanın nazarında Allah’tan başka ibadet ettiği şeyi putlaştıran ve ona ibadete çağıran şeytandır. Kulun da onun çağrısına itaat etmesiyle aslen ibadet edilen şeytan olmuş oluyor. Zira Allah’a masiyette şeytana itaat eden ona ibadet etmiştir. Allah (celle ve âlâ) şöyle buyurmaktadır: **“Ey Âdemoğulları, şeytana ibadet etmeyin. Çünkü o sizin için apaçık bir düşmandır” diye size emrimi açıklamadım mı?**”[7] İmam et-Taberi (rahimehullah) ayet-i kerimede **“şeytana ibadet etmeyin”** kavlinin manasının, “ona Allah’a masiyette itaat etmeyin” olduğunu söylemiştir.”[8] Çünkü kim bir şeye itaat ederse ona ibadet etmiştir.

Üç: İblis’in kendisine ibadet etmelerinden ümidini kesmiş olduğu الْمُصَلِّينَ (namaz kılanlar)’ın başında gelen elif-lam cinsin beyanı için gelmiş olabilir veya muayyen bir sınıfı belirlemek için gelmiş olabilir.

İstiğrak için (cinsi beyan etmek için) gelmişse o zaman kastedilenler umumen namaz kılanlardır. Yani şeytan topluca bütün namaz kılanların kendisine ibadet etmelerinden ümidini kesmiştir. Çünkü namaz Allah (celle ve âlâ)’nın emridir ve namaz kılan Allah’a kul olduğunu itiraf ve ikrar ettiğinden ötürü namaz kılar. Bu durumda Allah’tan başkasına ibadet etmesi veya Allah ile beraber başkasına ibadet etmesi cins itibarıyla mümkün değildir. Vakıada bazılarının namaz kılmalarıyla beraber Allah’a şirk koşmaları buna münafi değildir.

Ahd için (muayyen bir sınıfı belirlemek için) gelmişse o zaman namaz kılanlardan sadece namaz ibadetini sahih bir surette eda edenler kastedilmiş olabilir. Namaz ibadetinin ve tüm ibadetlerin sahih olması için amelin Allah’a şirkten hâli ve Nebevi sünnete mutabık olması lazımdır.

Dört: Her iki hâlde de (ister namaz kılanlar kelimesinin başındaki elif-lam istiğrak için gelmiş olsun veya ahd için gelmiş olsun) bu hadis namazın İslam alameti olduğuna delildir. Çünkü Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem) ibadette Allah (celle ve âlâ)’yı ifrad edeni (şeytana ibadet etmeyeni),

yani Müslümanı namaz kılan ile tabir etmiştir. Bu da namazın doğrudan kişinin İslam'ına delalet ettiğine delildir. Bunun için el-Beydavi (*rahimehullah*) hadisin serhinde **“Çünkü namaz, iman ve küfür arasını ayıran ve imana delalet eden en açık ameldir”** demiştir.[9]

Beş: İmam Müslim (*rahimehullah*)'ın rivayetinde hadis **“Arap yarımadasındaki namaz kılanlar”** lafzıyla gelmiştir. Bunu delil göstererek bazıları Arabistan'da artık şirkin olmayacağını iddia etmişlerdir. Bu batıl bir iddiadır. Nitekim Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*)'in hemen vefatından sonra Arapların birçoğu yine eski putlarına dönerek irtidat etmişlerdir. Ve bugüne kadar Rabbani ulema Arap yarımadasında envai çeşit şirki müşahede etmişler, bunlardan sakındırmışlardır; dilleriyle ve elleriyle şirke ve şirk ehline karşı mücadele etmişlerdir. Buna bütün ümmet şahid olduğu gibi özellikle o âlimlerin atıldığı zindanlar buna şahitlik etmektedir. Allah (*azze ve celle*) tağutların zindanlarında esir tutulan tüm âlimlerimizin ve Müslümanların esaretini acilen çözsün. Âmin.

Ayrıca Arap yarımadasında şirkin vaki olacağını birçok hadis de haber vermektedir. Mesela İmam Müslim (*rahimehullah*)'ın Aişe (*radiyallahu anha*)'dan tahrir ettiği hadiste Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) şöyle buyuruyor: **“Lat ve Uzza'ya tekrar ibadet edilinceye kadar gece ve gündüz gitmeyecektir (kıyamet kopmayacaktır).”** Veya İmam el-Buhari (*rahimehullah*)'ın Ebu Hureyre (*radiyallahu anhu*)'dan tahrir ettiği hadiste şöyle buyuruyor: **“Zu'l-Halasa'nın etrafında Devs kadınlarının kışları titremedikçe kıyamet kopmayacaktır.”** Zu'l-Halasa Devs kabilesinin cahiliyede ibadet ettikleri puttur. Bu putu yıkması için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) Cerir bin Abdullah (*radiyallahu anhu*)'yu göndermişti.

Altı: “Lakin aralarında sürtüşmelerinden (aralarını açıp, fitne ve fesat sokarak birbirlerine düşürmekten) çok ümitlidir.” Yani mel'ûn İblis ve ins ve cinden avaneleri Müslümanların Allah (*celle ve âlâ*)'yı bırakıp başkalarına ibadet etmelerinden çok ümitli değiller lakin Müslümanların vahdetini bozup birbirine düşürmek için aralarında fitne ve fesadı yaymaya çok azimlidirler. Çünkü bu hâl üzere olan Müslümanlar her ne kadar şeytana ibadet etmeyeceklerse de güçlü olmadıklarından ve sahip oldukları az gücü de kendi aralarındaki anlaşmazlıklara harcadıklarından dolayı, şeytan ve uşaklarının yeryüzünü ifsad etmelerine engel de olamayacaklardır. Bu, mel'ûn İblis ve ordusu için fazlasıyla kâfi gelen bir başarıdır.

Bunun için şeytan ve neferleri eskiden beri bu yolu izlemişlerdir. İblis'in avanelerinden biri olan Firavun hakkında Allah (*azze ve celle*) şöyle

buyuruyor: **“Gerçek şu ki Firavun yeryüzünde büyüklenmiş ve oranın halkını birtakım fırkalara ayırıp bölmüştü. Onlardan bir bölümünü güçten düşürüyor, erkek çocuklarını boğazlayıp kadınlarını diri bırakıyordu. Çünkü o, bozgunculardandı.”**[\[10\]](#)

Âllame Şihabuddin el-Âlusi (rahimehullah) şöyle der: **“Oranın halkını birtakım fırkalara ayırıp bölmüştü”** kavlinin manası *“onları dilediği şer ve fesada yardımcı olacak fırkalara ayırıp bölmüştü”* veya *“birlik olmamaları için birbirine karşı kıskırttığı ve aralarında buğz ve düşmanlık var ettiği fırkalara ayırıp bölmüştü.”*[\[11\]](#)

Firavun da halkı fırkalara bölüp bir kısmını kendisine yakın tutuyordu. Bu uşaklarını kullanarak diğerlerine zulüm ediyordu. Ayrıca halkı fırkalara bölerek halkın kendisine karşı birleşmesini de engelliyordu. Böylece iktidarının devamlı olmasını sağlıyordu.

Ondan sonra da akıl babaları mel’ûn İblis olan kâfirler hep aynı yolu izlemişlerdir. İslam ümmetinden bir kısmına dünyayı va’d ederek kendilerine taraftarlar edinmeye çalışmışlardır. Sonra bunları kendilerine taraftar olmayanların üstüne salmışlardır. Böylece hem kendilerine karşı bir vahdetin oluşmasını engellemişlerdir hem de iktidarlarını korumuşlardır. Aynı zamanda kendilerine taraftar olmayanların içinde bölünmeye eğilimli olanları da envai hilelerle İslam vahdetinden ayrılmalrı için azimle çalışmışlardır.

Şu zamanda da Amerika komutası altında savaşılan laik haçlı ordusunun İslam ümmetini parça parça böldüğünü, kendi tarafına çekebildiği uşaklarını Müslümanlara karşı savaşı gönderdiğini, kendi tarafına çekemediklerini ise uşaklarını kullanarak kendi içlerinde ihtilaflar, düşmanlıklar ve anlaşmazlıklar çıkarmaya çalıştıklarını görebilirsin.

Evet! Şeytan Müslümanları birbirilerine düşürmekten çok ümitlidir. Bunun için var gücüyle çalışıyor. Tüm uşaklarını seferber ediyor. Lakin batılın gücü ancak hakkın yokluğu kadardır. Işığın olduğu yerde karanlık barınamadığı gibi hakkın olduğu yerde batıl barınamaz.

Evet! Halen küfür güçlü ve karanlık baskın. Lakin fecir yaklaştı inşaAllah. Yalancı olan değil sadık olan, doğru olan, dürüst olan... Rabbine karşı... Kardeşlerine karşı.

Ey Allah’ın kulu

Ol kardeşine karşı merhamet ve şefkat ile dolu.

İblistir can düşmanı
Aldanma! Yalan doludur yoldaşlığı.
Ulema enbiyanın varisleri
Tabi ol! Onlar dinin hamileri.
Ama sen... Fecirsin
Eğer doğruysan ve samimi!

[1](#) - En-Nihayetu fi Ğaribi'l-Eser, 2/1160. El-Mektebetu'l-İlmiyye baskısı h.1399

[2](#) - Ğaribu'l-Hadis, 3/759. Matbaatu'l-Âni, birinci baskı h.1397

[3](#) - Bahru'l-Ulum, 1/97. Daru'l-Kutubi'l-İlmiyye, birinci baskı h.1413

[4](#) - El-En'âm 112

[5](#) - Camiu'l-Beyan, 1/509. Muessesetu'r-Risale birinci baskı h.1420

[6](#) - Sad 82, 83

[7](#) - Yasin 60

[8](#) - Camiu'l-Beyan, 20/542. Muessesetu'r-Risale birinci baskı h.1420

[9](#) - Feyzu'l-Kadir, 2/451. Daru'l-Kutubi'l-İlmiyye birinci baskı h.1415

[10](#) - El-Kasas, 4.ayet

[11](#) - Ruhu'l-Meani, el-Kasas, 4.ayetin tefsiri